

Hans Hansenhardi

Prestur í Leirum frá 1630 til 1655

Leysliga eftir N. Andersen

Tá tað frættist, hvussu turkar høvdu rænt í Suðuroy í 1629, gekst striggið við at fáa nakran prest til at søkja kallið, men við lyfti um at fáa bött inntøkur, skti Hans Hardi kallið.

Tá ið hinir prestarnir í landinum frættu hetta, søktu teir allir um tað sama, og úrslitið varð tað, at eftir »Benaadningsbrev« av 8. apríl 1632 vórðu náðingsgarðarnir lagdir til øll kallini. Hans Hardi helt hetta ikki vera nokk, hann vildi hava meir í sin part, tí bað hann um, at Leira býur, sum lá spjaddur, skuldi vera lagdur saman. — 1647 klagði hann á heysttingi í Suðuroy um, at prestjorðin innangarðs var umbytt, presti til stóran skaða, og bóndrunum til fyrimuns. Løgmaður og 12 lögtrættumenn góvu

honum rætt í hesum, og dømdu, at hann skuldi fáa hálva trettundu mörk, sum liggur næst við prestararðin í Leirum, tó soleiðis, at bóndurnir, sum sótu við einum parti av hesum, skuldu fáa somu vidd, eftir stong og snóri, sum sýslumaðurin, Jákup Haldansen við Neyst, við lögtrættismonnum í oynni, til heysta, tá alt var komið inn, skuldu mála og flýggja presti. Harafrtat mettu teir, at tað var ovligt úttangarðs til prestararðin, so fjórðingurin av haganum í Sandvík og ein lunnundaleys mörk var latin presti til, og bóndurnir góvu honum ágonguseyð, eftir markatalinum hann fekk. Viðvíkjandi náðingsgarðinum í Vági, varð húshagin, vestan fyri Gjógvará, sum bóndurnir fyrr høvdu brúkt, til-

dømdur presti. Um hálvaaðru mörk millum bœin á náðingsgarðinum og haga, og um mar, var eisini trætta.

Eftir at uppmált varð í 1650, fekk Hans Hardi, árið eftir, prógvað, at sýslumaðurin og 4 lögtrættumenn í Suðuroy høvdu mált skeift, presti til skaða; sýslumaðurin varð avsettur, og lögtrættumennirnir máttu bota.

Hann varð illa sæddur av Suðringum, og ikki minst av hvalbingum, og hann hevur tí enn tilnavnið »Hin óndi«.

Ólavsekudag 1635 mátti hann á tingi viðganga, at hann árið fyrri, á einum setutingi hevði yvirfallið fútan, Mads Christensen Gullandsfar, og lögmannin Jógván Justinussen við óhøviskum orðum. Við at góðir menn bóðu fyrri honum, varð hetta honum tilgivið, uppá tað, at hann mátti lova, ikki at koma so aftur eina aðru ferð.

Mikkjal Andersen Arreboe, próstur í Sandoy, hevur skrivað um hann, at millum Hans Hardi í Suðuroy, og Harra Hans í Havn var so deydiligt hatur, at einaferð meðan Harra Hans í Havn stóð á prædikustólinum, sat Harra Hans Hardi úti við kirkjudygnar, og dróg knivin úr slíðranum, við tí í huga at stinga hann niður, tá hann skuldi fara út úr kirkjunni. Men tibat, at Gud kallaði á hann, so hann stakk knivin aftur í slíðran, og tá Harra Hans, havna-prestur kom út, steig Hans Hardi upp, tók hann í hondina og kysti hann, fylgdist við honum til hús, og viðgekk fyrri honum, hetta ræðuliga, hann hevði haft í huga. Eftir tann dag, gjørdust teir bestu vinir.

Tað verður sagt, at ein gomul kona einaferð spáddi honum, at eingin arvingi eftir hann skuldi sita í Leirum, og at hann sjálvur ikki skuldi vera á garðinum 10 ár eftir, at hann hevði útynt hetta jarðabýtið.

Hann søkti eftir, at verða fluttur til Danmarkar, og tá ið hann

Framhald á síðu 19

Hárfriðkannarfólk ikki nóg djørv

— tá tað snýr seg um at nýta nýggjasta hármótan, sum tey annars eru dugnalig at skapa



Irma Justiniussen fær her undirvísing í hvussu nýggjasti hármótin skal klippast. Gert Larsen skipar fyri á myndini

— Hóast føroysk hárfriðkannarfólk eru frammalaga, hvat viðvíkur at handafara nýggjasta hármótan, so gongur heldur striltið at fáa viðskiftafólk at royna hesi. Tað kemst av, at hárfriðkannarfólkið persónliga ikki torir at nýta hársnið, sum tey annars hava lært at skapa.

— Hetta sigur Gert Larsen, eigari av hárfriðkannarstovnunum Stuhr í Keypmannahavn. Fyrir tókan er ein av teimum størstu í Danmark og hevur sjeystovnar í miðbýnum í Keypmannahavn.

Umframt hárfriðkannarstovurnar, so er eisini ein eftirútbúgvingarskúli hjá Stuhr, fyrri hárfriðkannarfólk, sum hava serligt hegni til hetta yrki. Fyri at sleppa á henda skúla, skal viðkomandi hava sveinabræv og prógva ávisan dugnaskap á hesum øki.

Í vikuni hevur Føroya Hárfriðkannarfelag skipað fyrri skeiði í Klaksvík og Havn, har Gert Larsen og Svend Foldager frá Stuhr, hava staðið fyrri.

Hetta er á triðja sinni, at Stuhr fyrirtøkan hevur

sent undirvísarar til Føroya.

Gert Larsen sigur við Sosialin, at tá teir á fyrsta sinni komu hendavegin at undirvísarar fyrri nøkrum árum síðan, so hildu teir, at hetta fór at verða sum at klippa seyði. Teir vistu einki um viðurskiftini í Føroyum, viðvíkjandi hesum yrki.

— Stórt var bilnsni okkara tá vit vóru varir við, at hárfriðkannarfólkið her er eins dugnaligt sum í øðrum londum.

Skeiðluttakarnir hava verið byttir í bólkar, sum hava fingið undirvísing í tveir dagar hvør sær.

Umframt tey ið hava lutikið á skeiðnum, so hevur eisini verið møguleiki hjá hárfriðkannarfólki at vera áskoðari á hársýningum, sum skeiðleiðarnir hava skipa fyrri. Á henda hátt er møguleiki hjá hárfriðkannarfólki, sum ikki hava havt dirvi at koma á skeið hesaferð, at siggja hvat fer fram í undirvísingini. Hesi kunnu, um áhugi er, koma á skeið næstu ferð Føroya Hárfriðkannarfelag skipar fyrri.

Samanumtikið hava



At skapa eitt hársnið er ikki bara sum at siga tað. Tað krevast ávist hegni og so botir tað munandi um úrslitið, at ein fær fakliga leiðbeining. Her er tað Guðrun Dalsgaard sum fær vegleiðing frá Svend Foldager

hárfriðkannarfólk úr við á skeiðnum, sigur Gert øllum Føroyum vitja á Larsen at enda. hársýningunum og verið